

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

Кафедра індосвропейських мов

***“Сучасні проблеми германського та романського
мовознавства”***

Матеріали

***Міжнародної науково-практичної
конференції***

Рівне

2016

ББК 81.0
С 91
УДК 81

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15 квітня 2016 року, Рівне. – 510, [2]с.

До збірника увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”, присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри індоєвропейських мов (Національний університет “Острозька академія”);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент, старший судовий експерт ЛНДІСЕ (Рівненський державний гуманітарний університет)

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 31.03.2016 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

3. Корнещук, В. В. Взаимное обучение как нетрадиционная форма организации обучения в высшей школе [Текст] / В. В. Корнещук // Науковий вісник КДПУ ім. К. Д. Ушинського : зб. наук. пр. – Одеса : ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 1998. – №8–9. – С. 62–65.
4. Мартинова, Р. Ю. Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов [Текст] / Р. Ю. Мартинова. – К. : Вища школа, 2004. – 456 с.
5. Нові технології навчання [Текст] : наук.-метод. збірник. – К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2000. – Вип. 25. – 212 с.
6. Оцінювання та вибір педагогічних інновацій: теоретико-практичний аспект [Текст] / за ред. Л. І. Даниленко. – К. : Логос, 2001. – 185 с.

Бігунова С.А.,

Зубілевич М. І.

Рівне

ВПЛИВ КОМПОНЕНТІВ КУЛЬТУРИ НА ПРОЦЕС КУЛЬТУРОЛОГІЧНО ЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Проблема культурологічно зорієнтованого навчання іноземної мови розглядається у психолого-педагогічній літературі з огляду на аналіз поняття “культура”, де поняття “культура” визначається як сукупність матеріальних та духовних цінностей суспільства, що склалися історично на основі економічного базису. В свою чергу мова розглядається як один із визначальних факторів існування нації взагалі та є складовою її культурного надбання. Тому, не підлягає сумніву, що природні умови, географічне положення, рівень та спеціалізація народного господарства країни, хід історичного розвитку, характер соціального устрою, тенденції розвитку суспільної думки, мистецтва, тобто всі особливості життя народу та його держави знаходять своє відображення в мові цього народу [1].

Відомий культуролог С.П.Мамонтов стверджує, що кожна конкретна спільність людей (цивілізація, держава, народність) протягом багатьох

століть існування створює свою суперкультуру, котра супроводжує індивіда усе його життя та передається із покоління в покоління. Як наслідок – в історичному процесі виникає велика кількість культур, багато в чому відмінних одна від одної. Питання культурних універсалій вже давно постало перед науковцями цієї галузі. Американський соціолог та етнограф Джордж Мердок виділив більше, аніж 60 культурних універсалій, властивих усім народам: мова, релігія, символи, виготовлення знарядь праці, сексуальні обмеження, спорт, прикраси і т.д. Ці універсалії існують тому, що вони задовольняють найважливіші біологічні, психологічні та соціальні проблеми і є властивими для усіх представників людства [3, с.73]. Таким чином, протягом існування людства в культуру акумулювався досвід духовно-практичного опанування світу.

За визначенням Г.К.Карпуніної поняття “культура” включає в себе різноманітні аспекти: історичну та культурні спадщину, традиції, звичаї, особливості національного характеру та психологічний настрій народу, стереотипи мислення та поведінки його представників, повсякденне життя, предмети побуту, ідеології, політичні та соціальні інститути, культурні, економічні та технічні досягнення суспільства тощо [2].

Оскільки культура – це єдність матеріальних та духовних цінностей суспільства, що історично склалися на основі певного економічного базису, а також сукупність досягнень суспільства в його матеріальному та духовному розвитку, то мова є обов’язковим її компонентом [4, с. 194].

Відомий західний науковець Д. Батджес наголошує, що “процес становлення компетентного у мовному аспекті члена суспільства відбувається шляхом оволодіння мовою у певних соціальних ситуаціях, звичаях та традиціях, прийнятих у кожному суспільстві; саме вони зумовлюють способи входження дітей у світ дорослих, діти відіграють певні ролі в певних ситуаціях, – і це обумовлює форми, функції та зміст дитячих висловлювань” [5, с. 53-57].

Отже, одним із головних завдань процесу навчання іноземної мови є занурення в культуру народу, якому належить ця мова, в систему його світосприйняття та розуміння символів, оскільки мова – витвір соціальний, і як форма існування розумової діяльності людини охоплює всі сфери індивідуального та суспільного життя. Тому мова є результатом теоретичної та практичної діяльності як індивідуума, так і суспільства. Культура народу, соціальні умови проживання та мова, що йому належить, нерозривно пов'язані. І тому навчання мови будь-якого народу неможливе без урахування цих факторів.

Тому слід зауважити, що мета опанування іноземної мови в процесі культурологічно зорієнтованого навчання визначається сьогодні європейськими фахівцями у такий спосіб:

- допомогти учням зрозуміти приклади демонстрації культурно-обумовленої поведінки носіїв мови;
- ознайомити школярів з особливостями впливу приналежності до соціальної, вікової, статевої груп та місця проживання даної культурної спільноти;
- навчити учнів, що вивчають іноземну мову, адекватно поводитися у певних ситуаціях, властивих даній культурі;
- розвивати здатність школярів аналізувати, оцінювати та узагальнювати конотативні та ідіоматичні значення слів та виразів [7, с. 7].

Виходячи з нових реалій, вивчення іноземної мови на сучасному етапі розвитку середньої освіти розширюється в напрямку формування у школярів культури спілкування за допомогою іноземної мови у процесі формування всіх компонентів іншомовної комунікативної компетентності. Зокрема, культурологічно зорієнтоване навчання іноземної мови відповідає за потреби, що виникають при використанні іноземної мови як засобу спілкування із представниками інших культур, освіти та самоосвіти, співробітництва та взаємодії у сучасному інтегрованому світі [6, с.14-17]. Тому культурологічно зорієнтоване навчання іноземної мови як засіб

міжнародного та міжкультурного спілкування розвивається сьогодні у напрямку:

– формування вмінь репрезентувати рідну культуру та країну в умовах іншомовного міжкультурного спілкування;

– набуття учнями досвіду спілкування за рахунок розширення спектру ролей у різноманітних ситуаціях сімейного, шкільного та позашкільного спілкування;

– розвитку загальнокультурних вмінь збирати, систематизувати та узагальнювати інформацію, у тому числі і культурознавчу;

– формування навичок спілкування в майбутній професійній освіті.

Отже, завдяки використанню багатьох компонентів культури, щонайбільшого їх залучення до процесу культурологічно зорієнтованого навчання створюється якісно нова атмосфера, максимально наближена до реальної комунікації, що значно сприяє ефективності оволодіння школярами іноземною мовою.

Список використаних джерел

1. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Лингвострановедческая теория слова / Евгений Михайлович Верещагин, Виталий Григорьевич Костомаров. – М.: Рус.яз., 1980. – 320 с.
2. Карпухина Г.К. Вопросы литературы и страноведения в преподавании иностранного языка: Сб. научн. Трудов / Г.К. Карпухина // Под ред. Б.Я. Шидфар. – М.: Изд-во МГУ, 1991. – С.39-40.
3. Мамонтов С.П. Основы культурологии / С.П. Мамонтов. – М.: Изд-во Российского открытого университета, 1994. – С. 73-74.
4. Barro A. Cultural practice in everyday life: the language learner as ethnographer / Ana Barro, Shirley Jordan, Celia Roberts // Language Learning in Intercultural Perspective. Approaches through drama and ethnography. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998. – P.76 – 97.
5. Buttjes D. Teaching foreign language and culture: Social impact and

political significance / Dieter Buttjes // Language Learning Journal. – 1990. – #2. – P.53 – 57.

6. Byram M. Sociocultural and intercultural dimension of language learning and teaching / Michael Byram, Genevieve Zarate. – Strasbourg: Council of Europe Publishing, 1997. – 119 p.

7. Tomalin B. Cultural awareness / Tomalin Barry, Stemplesky Susan. – Oxford: Oxford University Press, 1993. – 160 p.

І.А. Ніколаєва,

Луцьк

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ ТА ВПЛИВ ГЕНДЕРУ НА ПРОЦЕС СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Важливою умовою збереження демократії, громадянського миру, національної і міжнаціональної злагоди – є усвідомлення цінності своєї культури і культури інших народів. Розумінню культурного розмаїття світу, збереженню та примноженню культурних цінностей, норм, зразків поведінки, та форм діяльності сприяє полікультурне виховання, яке відбувається під впливом національної культури.

Питанням теорії полікультурної освіти присвячено головним чином праці американських, німецьких, та російських дослідників: Л.Супрункова, Г.Дмитрієва, В.Тишкова, А.Бабуріної, Л.Дробіжевої, І.Кона, Н.Fisher, К.Flechsing, U.Neumann, C.Duffy, P.Hernandez, F.R.Kluckohn, G.H.Mead, L.A.Samovar, R.A.Porter, P.Gorski, B.Covert, A.Parnel-Arnold.

Про увагу до питань полікультурного виховання у нашій державі свідчать такі документи, як Державна національна програма “Освіта” (Україна XIX ст.), Національна доктрина розвитку освіти України у XXI ст., Концепція громадянського виховання та ін.

Полікультурне виховання буде ефективнішим, якщо здійснюватиметься на основі навчання інтеркультурної комунікації – особливого типу культури, який характеризується адекватним взаєморозумінням людей, які належать до

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Воробйова Л. М.

Коментар до художнього твору в контексті міжкультурної комунікації 9

Кочубей О. С.

Основні риси поняття «міжкультурна компетенція»
в структурі перекладацької компетентності 15

Самборська І. М.

Внутрення форма и мотивированность производного слова 20

Войтенко І. Г.

Роль географічних стереотипів у англомовному
політичному дискурсі 25

Ступчик З. Р.

Підприємливість як засіб активізації розвитку міжкультурної
комунікації учнів на уроках англійської мови 29

Денисова С. П., Кузьмич О. В., Ніколаєва І. А.

Способи вираження інтенції звинувачення 33

Верьовкіна О. Є., Опанасик А. В.

Комунікативні інтенції в американському дискурсі 36

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Калиниченко М. М.

Загублений острів Германа Мелвілла 42

Воробйова І. А.

До проблеми передачі стилістично забарвленої лексики в перекладах
роману Т. Пратчетта “Правда” 46

Джава І. О.

Funktion des Zitats in Plenzdorfs „Die neuen Leiden des jungen W.“ 58

Фрідріх А. В.

Особливості семантики англійських онімів у творах Агати Крісті 63

Бєлова С. А.

Проектна методика як засіб формування креативних
здібностей особистості у творчій спадщині Г. Шаррельмана 80

Ярута Н. П.

Сучасна популярна біографія Заходу: виникнення
та тенденції розвитку 87

Пантілеєнко К. С.

Вплив ментальності на мовну репрезентацію концепту «життя»
в романі сучасної письменниці М. Матіос 93

Касаткіна-Кубишкіна О. В. Соціолінгвістичні та синтактико-стилістичні особливості рекламних текстів	97
Вовчук Н. І. Словообразовательные микрополя неолексем в русской поэзии конца XX века	103
Бігунов Д. О. Особливості дефініції терміну “мовленнєвий конфлікт”	108
Івашкевич Е. Е. The Ways of the Explication of Colloquial and Everyday Vocabulary in the Translation of the Novel “The Catcher in the Rye” by Jerome David Salinger	113
Афанас’єва Л. В. Лексико – семантичне поле як лінгвістичне поняття.....	115
Зубілевич М. І., Бігунова С. А. Поняття гендеру як елементу сучасного наукового знання (британський досвід).....	120
Романюк С. К. Рекламний дискурс: підходи до визначення, співвідношення з суміжними поняттями.....	126

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кватоуз Лейла (Abu Qatousah Laila) The Challenge of Reading in L2	132
Божок О. С. Мовна компетентність у координатах підготовки вчителя іноземних мов (англійська).....	135
Перерва К. М. Applications of network technologies in English teaching	144
Гронь Л. В. Переказ іншомовного тексту як методична проблема.....	147
Лук’янчук М. В. Формування та розвиток творчих здібностей молодших школярів у змісті предмета «Іноземна мова».....	153
Бердичевська І. В. Формування полікультурної компетентності студентів засобами іноземної мови.....	162
Судима Т. М. Застосування комунікативних методик у викладанні граматики англійської мови.....	178
Антоненко Н. Є. Використання інтерактивних технологій у процесі навчання іншомовного мовленнєвого спілкування.....	182

Якимчук Н. О. Innovative Technologies in Learning and Teaching English	187
Федоришин О. П. Технологія застосування кооперативного навчання на заняттях з іноземної мови у вищій школі	191
Богатирчук Л. М. Sprichwörter im Deutschunterricht	199
Чапюк Ю. С., Завіднюк К. В. Підготовка майбутнього вчителя до розвитку творчого мислення молодших школярів засобами іноземної мови	203
Джава Н. А. Zehn Merkmale guten Unterrichts	207
Антюхова Н. І. Структурна модель творчого потенціалу майбутнього вчителя іноземних мов	210
Сичук А. С. Bringing Up Responsible Citizens at the English Lessons	219
Пивоварчук Т. О. Didaktisch-methodische Prinzipien des Fremdsprachenunterrichts	224
Денисова Л. П., Кузьмич О. В. Нетрадиційні методики викладання іноземних мов	227
Бігунова С. А., Зубілевич М. І. Вплив компонентів культури на процес культурологічно зорієнтованого навчання іноземної мови	233
Ніколаєва І. А. Полікультурне виховання та вплив гендеру на процес спілкування іноземною мовою	237
Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О. Роль і місце патріотичного виховання в процесі формування соціокультурної компетенції учнів на уроках іноземної мови	249
Луцик І. Г. Принципи та методичні прийоми комунікативного навчання англійської мови	256
Михальчук Н. О., Мазяр В. М. До проблеми культуроспрямованого оволодіння студентами іноземними мовами	267
Федорець М. А. Теоретичний аспект професійної компетентності сучасного викладача іноземної мови іноземної мови	275
Постоленко І. С. Участь британських батьків в організації шкільного педагогічного процесу	282
Бляшевська А. В., Леонова Л. Ф. Методи підвищення рівня активності студентів-підлітків коледжу	285

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Федоришин О. П.

Колаборативне навчання як інтерактивний метод навчання іноземної мови у вищій школі 289

Федоришина В. О.

Teaching Profession in Ontario, Canada 297

Березіна Н. Л.

Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності студентів 304

Стомпор Моніка

Educational Situation of Teaching Polish Language in Norway 316

Леонова Л. Ф.

Комунікативні стратегії навчання англійської мови (на прикладі роботи з граматичним матеріалом)..... 330

Константинова О. В.

Навчання студентів-філологів особливостям перекладу англійськомовних документів 340

Данілова Н. Р., Денисюк Л. В.

Інноваційні та педагогічні нововведення у методиці навчання іноземних мов у ВНЗ 347

Вєтрова І. М.

Роль спецкурсу «Альтернативні школи США» у процесі професійної підготовки вчителя англійської мови..... 350

Федорець М. А.

Використання методу проєктів як засобу підвищення ефективності викладання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах 353

Бляшевська А. В.

Інтерактивні методи навчання аудіювання як засіб реалізації комунікативного підходу до вивчення англійської мови..... 359

Завіднюк К. В.

Метод асоціативних символів..... 370

Третьякова К. В.

Інтеграція дисципліни «латинська мова» в сучасний освітній простір 374

СЕКЦІЯ 5. ЗІСТАВНА ЕТНОЛІНГВІСТИКА ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АСПЕКТІ МОВНИХ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ КАРТИН СВІТУ

Хатамі Моджтаба (Khatami Mojtaba) Critical Thinking and Mindfulness among Iranian EFL Learners	379
Сабанюк О. П. Мовна та концептуальна картини світу як відображення свідомості нації.....	390
Курята Ю. В. The Influence of the Religious Mythologem on the Formation of Children’s Spirituality.....	401
Смірнова М. Л. Die wichtige Rolle der Fachübersetzung	404
Михальчук Н. О., Чала Ю. М. The Ways of Solving the Problem of the Communicative Behavior of People in English-Speaking Countries.....	411
Замашна С. М. Проблеми перекладу і деякі шляхи їх подолання.....	437
Кіндрат Н. П. Major Issues of Language and Gender	440
Корзієнко Н. В. Американські топоніми-прізвиська як засіб передачі національної ідентичності у мовній картині світу	444
Федорець М. А. Концептуальні моделі у процесі оволодіння англійською мовою та комбінаторні особливості термінології комунікації.....	448
Васильчук Н. В. Поняття «картина світу» у сучасній лінгвістиці.....	454
Мосіна Ю. С. Складність в роботі з англійськими технічними текстами через неоднозначність перекладу термінів.....	460
Краєвський П. І. Конфлікт – феномен соціального явища	464
Івашкевич І. В. До питання розв’язання структури професійної компетентності фахівця юридичної сфери діяльності.....	469
Івашкевич Е. З. До питання розв’язання проблеми структури соціального інтелекту як системи інтелектуальних здатностей особистості	473
Байло Ю. В. До проблеми дефініції понять: концепт, поняття та значення у сучасній лінгвістиці	484
Михальчук Н. О., Хупавцева Н. О. До проблеми використання емпіричних методів дослідження розуміння літературних творів старшокласниками	487
Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О. Розв’язання проблеми структури соціального інтелекту особистості	

в парадигмальному просторі раціогуманістичної психології	492
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	504